

Pražská vysoká škola psychosociálních studií, s.r.o.

Tematické okruhy ke státní magisterské zkoušce

Psychologie práce, organizace a řízení

NMgr. obor Psychologie

1	Předmět a metody psychologie práce a organizace (řízení)
a	Vymezení pojmu psychologie práce a organizace (řízení) v systému psychologických věd, psychologické aspekty lidské práce, výklad pojmu pracovní psycholog – obsah pracovní činnosti.
b	Historické kořeny psychologie práce a organizace (řízení) v bývalém Československu, vývoj v první polovině 20.století, pojem psychotechnika, odborné ústavy v bývalé ČSR, praktické využití poznatků – příklady. Vývoj v období 1948 – 1989 a po roce 1989. Hlavní směry a používané metody.
2	Psychologie managementu
a	Vymezení pojmu psychologie managementu, pojem manažer, leader. Osobnostní požadavky na manažera z pohledu psychologie. Hlavní funkce managementu, styly řízení manažera, výklad pojmu manažerská mřížka GRID.
b	Řízení podle cílů – metoda SMART, význam pojmu autorita manažera, psychologické aspekty autority manažera, sdělování kritiky, některé používané manažerské techniky.
3	Člověk a práce
a	Vymezení pojmu pracovní činnost, psychologická charakteristika a rozbor profese, analýza práce. Pracovní způsobilost a kompetence pracovníků, pracovní výkon, výkonnost pracovníků, pracovní determinanty.
b	Únava a pracovní zátěž, psychologická diagnostika pracovní zátěže, režim práce a odpočinku pracovníků, duševní hygiena manažerů, rehabilitační programy – příklady.
4	Motivace a motivování 1
a	Motivace a motivování - vymezení pojmů, motivace jako proces, teorie pracovní motivace, Taylorova koncepce, Škola lidských vztahů, byrokratické teorie, humanistický přístup, teorie x, y.
b	Vysvětlení pojmu motivátor – motivátory, motivace hmotná – nehmotná, odměňování jako nástroj motivace manažera, nepeněžní formy odměňování, příklady z praxe.

5	Motivace a motivování 2
a	Vysvětlení některých motivačních teorií – Maslowova teorie, Aldorferova teorie, Herzbergova teorie, Mc.Clellandova teorie, klady a event.nedostatky jednotlivých teorií.
b	Význam znalosti Maslowovy teorie pro personální oblast, význam nehmotné motivace – pochvala a uznání, seberealizace pracovníků. Metody zjišťování pracovní spokojenosti.

6	Motivace a motivování 3
a	Vroomova teorie expektace , vysvětlení této teorie pracovní motivace, některé sociálně psychologické aspekty odměňování pracovníků. Mzda – peníze jako motivátor, význam a účinnost nepeněžních forem odměňování.
b	Efektivní formulování pracovních úkolů (SMART), problém delegování a posilování pravomocí spolupracovníků, sdělování kritiky z pozice vedoucího podřízenému (tzv.sendvičovává metoda), psychologický význam této metody pro motivaci ev.demotivaci podřízeného.

7	Pracovní skupiny v organizaci
a	Vymezení pojmu sociální skupina,malá a velká sociální skupina, pracovní skupina, funkce, pracovní tým, formování týmu (skupiny), skupinová koheze a tenze. Výběr lidí do pracovního týmu – metody, úloha a osobnostní předpoklady vedoucího – leadra.
b	Metody výběru pracovníků do týmu – assessment centra – popis, poslání,používané metody v těchto centrech.

8	Stres a manažer
a	Vymezení pojmu stres, pracovní stres, stresory, vliv stresové zátěže na výkonnost manažera (grafický popis). Hlavní projevy chronické stresové zátěže, pojem frustrace a alespoň tři příklady obvyklých lidských reakcí na frustraci s jejich psychologicky příznivými nebo nepříznivými následky.
b	Manažer a dlouhodobé působení stresové zátěže, syndrom vyhoření, popis hlavních příznaků, fáze, psychologická intervence a relaxační programy.

9	Manažerské komunikace
a	Význam komunikace v pracovní činnosti, některé komunikační teorie, osobnost manažera a komunikace. Komunikace verbální, neverbální, paraverbální. Hlavní poruchy komunikace ´v systému manažer- podřízení, komunikace vertikální, horizontální.
b	Konflikty – vymezení pojmu konflikt, konstruktivní řešení konfliktů manažerem, rozbor jednotlivých fází, asertivita jako přístup k druhému člověku a jako technika. Asertivní práva a asertivní techniky.

10	Sociální percepce, sociální komunikace, obchodní jednání
a	Sociální percepce, význam pojmu, vyjednávání a komunikace v rámci organizace. Hlavní poruchy komunikace v organizaci a její důsledky. Styly řízení manažera a jeho odraz v komunikaci, význam zpětné vazby.
b	Obchodní jednání – psychologie vyjednávání, fáze přípravy, diskuze, zvládání námitek, dohody a realizace – popis, event.příklad z praxe.

11	Psychologie a personální management
a	Psychologické aspekty náboru, výběru a přijímání pracovníků. Adaptační procesy v organizaci a jejich řízení. Výběr a řízení talentů, vysvětlení pojmu development centrum, vzdělávání a rozvoj spolupracovníků.
b	Diagnostické metody používané v personální práci, poslání pracovního psychologa v této oblasti. Popis metod – kdy, proč: rozhovor, pozorování, dotazníky, výkonové testy. Co jsou kariérové kotvy a kdy se zjišťují?

12	Psychologie práce a organizace - aplikace
a	Inženýrská psychologie, systém člověk – stroj, pracovní podmínky a jejich důsledky ve výkonnosti a spokojenosti pracovníků, dopravní psychologie- čím se zabývá, používané metody. Psychologie marketingu, význam a obsah pojmu marketing, marketingový mix, psychologie reklamy, význam a obsah pojmu
b	Problematika nezaměstnanosti z pohledu psychologa, psychologické důsledky dlouhodobé nezaměstnanosti a rehabilitační programy pro dlouhodobě nezaměstnané. Vysvětlení pojmů absentismus a fluktuace, řešení situací spojených s propouštěním pracovníků.

13	Psychologie prodeje
a	Obsah, cíle a vymezení pojmu psychologie prodeje v rámci psychologie práce a organizace (řízení), osobnost a chování prodejce, chování spotřebitele, typologie zákazníka, psychologie zboží – výklad jednotlivých pojmů.
b	Metody a problémy psychologických průzkumů trhu, význam image značky, ceny zboží, psychologický význam obalu zboží, výklad pojmu psychologie reklamy.

14	Kontraproduktivní pracovní chování z pohledu psychologa
a	Sociálně patologické jevy na pracovišti, kontraproduktivní pracovní chování, druhy kontraproduktivního pracovního chování, mobbing, mobbující jedinec, fáze mobbingového procesu, oběť.
b	Metody a problémy zkoumání kontraproduktivního pracovního chování. Diagnostika, intervence pracovního psychologa, práce s obětí kontraproduktivního pracovního chování, prevence.

15	Nové poznatky v oblasti psychologie práce organizace (řízení)
a	Nové poznatky v oblasti psychologie pracovní činnosti – nové přístupy k psychodiagnostice pro oblast psychologie práce a organizace, pro oblast personálního řízení, Vienna test Systém, Hoganovy testy v personálně psychologické praxi.
b	Kritický pohled na některá současná výběrová řízení pracovníků z hlediska pracovní psychologie, problém „testování za každou cenu“. Odborná intervence pracovního psychologa a využití klasických klinických diagnostických metod – pozorování, rozhovor.

Literární prameny:

(tučně uvedena základní literatura)

- Atkinson, R. L. et al. Psychologie. Praha: Victoria Publishing, 1995 (1. vyd.); Portál, 2003 (2. vyd.). Portál, 2012 (3. vyd. pod názvem Psychologie Atkinsonové a Hilgarda).
- Blatný, M. a kolektiv. Psychologie osobnosti. Hlavní témata, současné přístupy. Praha: Grada, 2010.
- De Vito, J. A. Základy mezilidské komunikace. 6. vyd. Praha: Grada, 2008. Vhodná pro téma č. 20.
- **Mikuláščík, M. Manžerská psychologie, Praha: GRADA, 2008,**
- **Nakonečný, M. Sociální psychologie. Praha: Academia, 1999. .**
- Plháčková, A. Učebnice obecné psychologie. Praha: Academia, 2003.
- Říčan, P. Psychologie osobnosti. Obor v pohybu. 6. vyd. Praha: Grada, 2010.
- Schulz von Thun, F. Jak spolu komunikujeme. Praha: Grada, 2005.
- **Štikar, J., Rymeš, M., Riegel, K., Hoskovec, J.: Psychologie ve světě práce. Praha: Karolinum, 2003 a další různá vydání,**
- **Vymětal, J.: Průvodce úspěšnou komunikací, Praha:GRADA, 2008.**
- **Výrost, J., Slaměník, I. (eds.). Sociální psychologie. 2. vyd. Praha: Grada, 2008.**
- **Wagnerová, I. A kol.: Psychologie práce a organizace-nové poznatky, Praha: GRADA, 2012.**